

Marcin Kolasa (Muzeum Historii Kielc)

Pamiątkowa tablica fundacyjna sztandaru gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Kielcach

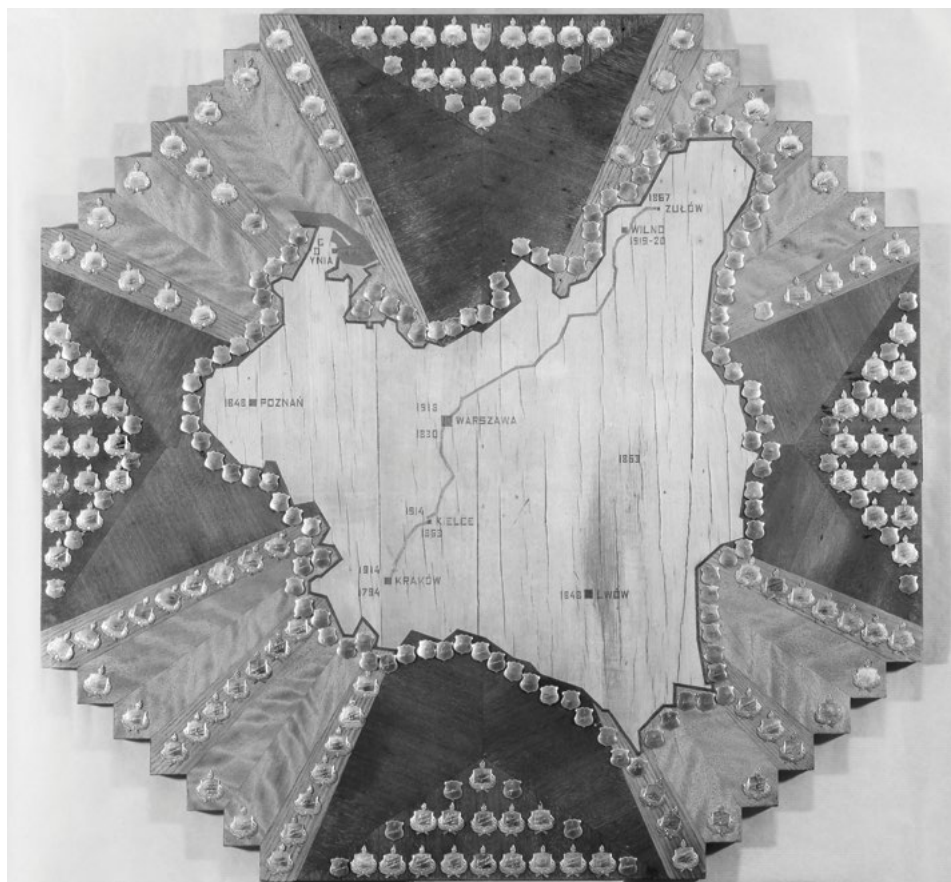
W 2011 r. Muzeum Historii Kielc otrzymało w darze niezwyklej drewnianą tablicę z wbitymi pamiątkowymi gwoździami. Szybko udało się ustalić, że jest to przedwojenna tablica fundacyjna sztandaru gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Kielcach (dawnej Szkoły Handlowej). Tablica powstała dla upamiętnienia nadania szkole sztandaru, zgodnie ze zwyczajem umieszczono na jej pamiątkowych gwoździach nazwiska byłych wychowanków i profesorów, nazwiska osób i nazwy instytucji zaprzyjaźnionych ze szkołą i tych, którzy przyczynili się do ufundowania sztandaru.

Minęło ponad 80 lat od poświęcenia i wręczenia sztandaru Państwowemu Gimnazjum i Liceum im. Jana Śniadeckiego w Kielcach, które nastąpiło 6 lutego 1938 r.

Wydarzenie miało bardzo uroczysty charakter. Patronat nad tą uroczystością objęli: biskup kielecki Franciszek Sonik, wojewoda Władysław Dziadosz, generał Juliusz Zulauf oraz z ramienia Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego kurator Józef Stypiński. Równie szacowni mieszkańcy miasta przyjęli godność Rodziców Chrzestnych: prezydent miasta Stefan Artwiński, starosta Karol Wojciechowski, dyrektor gimnazjum im. Żeromskiego Henryk Kuc, profesor W. Gałęcki, profesor Janiczak, inż. Otmar Kwieciński (dyrektor Huty „Ludwików”), prezes Zrzeszenia Rodzicielskiego Włodzimierz Neimitz, dr J. Sikorski, płk Z. Łojko, inż. S. Mazurek, S. Borkiewicz, A. Deskur oraz pani ministrowa Markowska (wdowa po Bolesławie Markowskim – jednym z organizatorów i wykładowców Miejskiej Szkoły Handlowej w Kielcach, z której powstało gimnazjum im. J. Śniadeckiego, pełniącym też funkcję ministra skarbu), generałowa Zulaufowa, pułkownikowa Bigowa, dyrektorka gimnazjum Maria Opielińska, dr M. Chrzanowska, dyr. E. Slaska, dyr. Łęczycka, dyr. N. Smolińska, J. Borowiecka, Z. Byszewska, Z. Rymkiewiczowa.

W niedzielę 6 lutego rano nastąpiła uroczysta zbiórka szkolnych pocztów sztandarowych przed budynkiem gimnazjum, które następnie przemaszerowały do kościoła św. Trójcy. Mszę celebrował biskup Franciszek Sonik, który też dokonał poświęcenia sztandaru. Po mszy pochód oficjeli, grona nauczycielskiego, uczniów i zaproszonych gości przemaszerował do gimnazjum, gdzie o godz. 10.30 odbyło się uroczyste przekazanie sztandaru.

Uroczystości rozpoczęły się już dzień wcześniej, 5 lutego wieczorem, przedstawieniem „Gałązka rozmarynu” Zygmunta Nowakowskiego, wystawionym w Teatrze WF i PW. Aktorami byli uczniowie Śniadka oraz uczennice gimnazjum

Il 1. Pamiątkowa tablica fundacyjna sztandaru gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Kielcach

bł. Kingi i Marii Curie-Skłodowskiej, a także słuchacze szkoły podchorążych rezerwy. Sztuka Nowakowskiego, sławiąca Legiony i Józefa Piłsudskiego, przedstawiała wydarzenia związane z werunkiem do Legionów w Kielcach i szlakiem bojowym Pierwszej Brygady. Młodzi artyści nie zawiedli publiczności, uznanie zyskał poziom gry i użyte środki inscenizacyjne. Sala teatralna była wypełniona po brzegi, a wielu chcących obejrzeć spektakl odeszło od kasy bez biletu.

Relacje z uroczystości donosiły, że w przemówieniach podkreślano patriotyczne tradycje szkoły, udział uczniów w strajku szkolnym (uczniowie uczestniczący w strajku, relegowani ze szkół rządowych, przenieśli się do kieleckiej handłówki), w I wojnie światowej i wojnie polsko-bolszewickiej (wspominano zwłaszcza tych którzy oddali życie za Ojczyznę).

Tablica w samym swoim kształcie, w zdobieniach i napisach zawiera wiele symboli o wydźwięku historycznym i patriotycznym. Ma kształt ośmioboku utworzonego z równoramiennego krzyża z wiązkami promieni między ramionami (tzw. krzyż rycerski, symbol męstwa w boju, używany w odznaczeniach, np. orderze

Virtuti Militari), z zaznaczonym w centrum zarysem granic II Rzeczypospolitej oraz z nazwami miast i datami historycznymi: Kielce 1863 1914, Kraków 1794 1914, Lwów 1848, Poznań 1848, Warszawa 1830 1918, Wilno 1919-20, Zułów 1867 (miejsce i data urodzin Józefa Piłsudskiego), Gdynia 1920.

Zgodnie z napisem na mosiężnej tabliczce, przybitej na krawędzi prawego boku, tablicę wg projektu inż. arch. Aleksandra Pignana wykonał Józef Bednarski.

W tablicę wbite są 272 grawerowane gwoździe pamiątkowe. Znajdują się na nich nazwiska osób zapisanych w historii miasta i kraju, jak i te dziś już anonimowe. Zadaniem niniejszego artykułu jest sporządzenie spisu tych osób, możliwie wraz z ich identyfikacją. Spis ma nadany porządek alfabetyczny, mający w założeniu ułatwić czytelnikowi skorzystanie z zawartych w nim informacji. Przyjęcie takiego rozwiązania wiąże się też z faktem, że gwoździe na tablicy nie są mocowane wg jakiegoś określonego schematu, konsekwentnie grupującego je tematycznie (np. profesorowie, wychowankowie, szkoły itd.). Bibliografia, z której autor korzystał przy identyfikacji osób i instytucji, zamieszczona jest na końcu artykułu. W wykazie przy niektórych nazwiskach pojawia się sformułowanie „abiturient z roku”. Oznacza ono ucznia, który ukończył szkołę średnią (w tym przypadku: Szkołę Handlową – abiturienti z lat 1908-1918, Męską Szkołę Realną z oddziałem handlowym w roku szkolnym 1918-1919, Państwowe Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego od roku 1919-1920 do 1939) i może przystąpić do matury. Trzeba nadmienić, że nie wszyscy abiturienti zdawali maturę, stając się absolwentami. W przypadku grona nauczycielskiego Szkoły Handlowej i gimnazjum im. Śniadeckiego w uwagach zamieszczone zostały informacje o wykładanych przez nich przedmiotach, latach nauczania, a w przypadku nauczycieli z innych szkół zaznaczone, gdzie nauczali.

Konieczne jest poświęcenie kilku słów na temat tego, jak tablica trafiła do muzeum. W wyniku zmian w szkolnictwie po II wojnie światowej, i nowej polityki władz narzucającej wychowanie młodzieży w duchu socjalizmu, tablica została zdjęta i znalazła się wśród mnóstwa innych przedmiotów na szkolnym strychu. W czasie jednego z remontów szkoły nakazano robotnikom uprzątnięcie pomieszczeń z zalegających staroci. Tablica trafiła do pojemnika z gruzem. Na szczęście jeden z nadzorujących budowę pracowników pan Stefan Bamburski wyciągnął ją spod gruzu i zabrał do domu. Po kilkudziesięciu latach przekazał ją do muzeum, gdzie została poddana zabiegom konserwatorskim, odzyskała swój pierwotny wygląd i stała się częścią muzealnej ekspozycji.

Pamiątkowa tablica fundacyjna to wyjątkowy eksponat. W jednym przedmiocie przywołanych jest wiele postaci i instytucji związanych z Kielcami, a w szczególności z historią gimnazjum Śniadeckiego i całego przedwojennego szkolnictwa kieleckiego. Dzięki niej można poznać byłych wychowanków i nauczycieli szkoły, spojrzeć, z jakich warstw społecznych pochodzili, czym się zajmowali, odczytać, jakie były ich dalsze losy i kariery.

Wykaz osób i instytucji umieszczonych na pamiątkowych gwoździach tablicy fundacyjnej

Osoba/instytucja	Napis na gwoździu	Uwagi
W. Adamczykowie	<i>W. Adamczykowie</i>	b.d.
E. Architowa	<i>Dyr. E. Architowa</i>	b.d.
Eugeniusz Artwiński	<i>Eugeniusz Artwiński prof. Uniw.</i>	abiturient z roku szk. 1908/1909, lekarz psychiatra i neurolog, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie
Karol Augustowski	<i>Karol Augustowski</i>	abiturient z roku szk. 1922/1923, mgr inż. mech. por. rezerwy, zamordowany w Katyniu
Barszczewscy	<i>Barszczewscy</i>	b.d.
B. Biernaccy	<i>B. Biernaccy</i>	b.d.
Helena Bilińska	<i>H. Bilińska prof. gimn Śniad</i>	nauczycielka j. francuskiego i j. angielskiego w latach 1931-1939
Tadeusz Bitny-Szlachta	<i>T. Bitny-Szlachta</i>	właściciel apteki w Żarnowie k. Opoczna, zginął w obozie Gross-Rossen; jego syn Stanisław Bitny-Szlachta – abiturient z roku szk. 1938/1939, prof. zwyczajny chemii nieorganicznej Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie
J. Bocheńscy	<i>J. Bocheńscy</i>	Józef Bocheński – nauczyciel muzyki i śpiewu w okresie 16 IX 1907 – 31 VII 1914
E. Borejko Chodkiewiczowie	<i>E. Borejko Chodkiewiczowie</i>	b.d.
J. Borchólscy	<i>J. Borchólscy</i>	patrz niżej
Jerzy Borchólski	<i>Jerzy Borchólski</i>	kielecki przedsiębiorca, producent wód mineralnych
Albert i Maria Borczowscy	<i>A. Borczowscy</i>	Albert Borczowski – nauczyciel matematyki szkół kieleckich, jego żona Maria była nauczycielką i kierowniczką szkoły w Cisowie
J. Borkowscy	<i>J. Borkowscy</i>	Józef Borkowski – abiturient w roku szk. 1926/1927, lekarz, społecznik, w czasie okupacji współpracował z AK
J. Brączykowie	<i>J. Brączykowie</i>	Jan Brączyk – buchalter, prokurent Kieleckiego Towarzystwa Akcyjnego Sztucznych Nawozów i innych Przetworów Chemicznych w Kielcach
Helena Broske	<i>H. Broske b. prof. Gim Śniad</i>	nauczycielka j. niemieckiego w latach 1919-1932
D. Bugajerowie	<i>D. Bugajerowie</i>	b.d.

Jerzy Bukowski	<i>Jerzy Bukowski</i>	abiturient z roku szk. 1920/1921, profesor i rektor Politechniki Warszawskiej, aeromechanik
Ludwik i Zofia z Dreckich Byszewscy	<i>L. Byszewscy</i>	rodzice Władysława Byszewskiego, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, współwłaściciele majątku Słupia, hodowcy koni
Zygmunt Cedro	<i>prof. Z. Cedro b. wych.</i>	abiturient z roku szk. 1910/11, nauczyciel arytmetyki handlowej, fizyki i towaroznawstwa w Szkole Handlowej Stowarzyszenia Kupców Polskich w Kielcach
W. Chmielińscy	<i>W. Chmielińscy</i>	b.d.
T. Chodeccy	<i>T. Chodeccy</i>	b.d.
Henryk i Janina Chojnowscy	<i>H. Chojnowscy</i>	Henryk Chojnowski – starszy felczer ambulatorium Kolei Herbsko-Kieleckiej, radny miejski, prezes Zjednoczenia Kolejarzy Polskich o. Kielce
Apoloniusz Cichoński	<i>Apoloniusz Cichoński</i>	abiturient z roku szk. 1913/1914
Stefan Czarnecki	<i>Stefan Czarnecki</i>	abiturient z roku szk. 1921/1922
Jan Czarnocki	<i>Jan Czarnocki</i>	uczeń Szkoły Handlowej, geolog, dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego, autor ponad 100 publikacji poświęconych Górom Świętokrzyskim
S. Czarnowy	<i>S. Czarnowy</i>	b.d.
Stanisław Czech	<i>Stanisław Czech</i>	abiturient z roku szk. 1915/1916
N. i W. Czeriunczakiewicz	<i>N. W. Czeriunczakiewicz</i>	rodzice Władysława (Włodzimierza) Czeriunczakiewicza, abiturienta z okresu okupacji z roku 1940/1941
Marian Czyżewski	<i>M. Czyżewski prof. Gim Śniad</i>	nauczyciel rysunku i robót ręcznych w latach 1923-1939
Romuald Daszewski	<i>Romuald Daszewski</i>	legionista, urzędnik, zginął w Auschwitz
J. Dąbrowscy	<i>J. Dąbrowscy</i>	b.d.
Jaśnie Wielmożni Państwo Dobrodzieje Deskurowie	<i>J.W.P.D. Deskurowie</i>	właściciele Sancygniowa
Roman Dębicki	<i>Roman Dębicki</i>	dyrektor Banku Polskiego w Kielcach
Zygmunt Nałęcz-Dobrowolski	<i>Z. Dobrowolski b. prof. G. Śn</i>	nauczyciel gimnastyki w latach 1912-1931, działacz sportowy, prezes kieleckiego oddziału Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”
Helena Domino-Massalska	<i>H. Domino prof. gim Śniad</i>	nauczycielka języka polskiego, uczestniczka tajnego nauczania
Jakub Dymiński	<i>Jakub Dymiński</i>	starszy woźny w latach 1918-1939
Stefan Dzięciołowski	<i>S. Dzięciołowski</i>	abiturient z roku szk. 1925/1926, mgr ekonomii, zamordowany przez Niemców w 1940 r.

Roch i Wacława z d. Żurowska Dzikowscy	<i>R. Dzikowscy</i>	Dzikowscy mieszkali w Białogonie, ich dwaj synowie Władysław i Bogdan byli absolwentami gimn. im. J. Śniadeckiego
A. Fajksowa	<i>A. Fajksowa</i>	Fajksowie byli właścicielami kamienicy przy ul. Sienkiewicza
S. Faryaszewscy	<i>S. Faryaszewscy</i>	b.d.
A. Firlejowie	<i>A. Firlejowie</i>	Antoni Firlej był podoficerem 4 PP Leg.; jego syn Henryk rozpoczął naukę w gimn. im. J. Śniadeckiego w 1935 r., został harcerzem, działał w konspiracji Szarych Szeregów, aresztowany przez Gestapo, zginął w obozie Auschwitz
P. Fitowie	<i>P. Fitowie</i>	b.d.
W. Gajkowie	<i>W. Gajkowie</i>	rodzice Ziemowita Gajka ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH
Ireneusz Gałęzowski	<i>Ireneusz Gałęzowski</i>	b.d.
Wacław Gałęzowski	<i>Wacław Gałęzowski</i>	abiturient z roku 1919/1920, mgr ekonomii, finansista, wieloletni kierownik Wydziału Finansowego Magistratu m. Kielc
A. Gamońscy	<i>A. Gamońscy</i>	Adam Gamoński – rzeźnik, właściciel sklepu, członek Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich
J. Gawlikowie	<i>J. Gawlikowie</i>	Jan Gawlik – legionista, komisarz Policji Państwowej, członek AK, zginął w Auschwitz
Julian Gąsiorowski	<i>Julian Gąsiorowski</i>	b.d.
Edward Gielniewski	<i>Ks. Dyr. E. Gielniewski</i>	dyrektor Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Kielcach
Mieczysław Gielniewski	<i>Mieczysław Gielniewski</i>	b.d.
Stefan Gierałowski	<i>Stefan Gierałowski</i>	abiturient z roku szk. 1916/1917, ukończył studia w SGGW, komisarz ziemski
Stanisław Gierat	<i>Stanisław Gierat</i>	abiturient z roku szk. 1922/1923, działacz niepodległościowy i społeczny, żołnierz Armii Andersa, współtwórca Światowego Stowarzyszenia Polskich Kombatantów
Bolesław Gierowski	<i>B. Gierowski</i>	zajmował się ogrodnictwem, w czasie okupacji działał w konspiracji akowskiej
Wacław Gierowski	<i>Wacław Gierowski</i>	abiturient z roku szk. 1911/1912, żołnierz wojny 1920 r., zawodowy oficer do 1930 r., inżynier budowy dróg i mostów, więzień obozów niemieckich w latach 1939-1945; po powrocie z niewoli do Kielc włączył się do pracy w PTTK

L. Giżyccy	<i>L. Giżyccy</i>	b.d.
Leonard Głuchowski	<i>Leonard Głuchowski</i>	abiturient z roku szk. 1915/1916
B. Grodeccy	<i>B. Grodeccy</i>	Bronisław Grodecki, zastępca naczelnika Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Kielcach
Grono profesorskie Gimnazjum im. bł. Kingi	<i>Grono Prof. gim. Bł. Kingi</i>	Gimnazjum im. bł. Kingi mieściło się w Kielcach przy ul. Leśnej 16
Grono profesorskie Gimnazjum im. Marii Curie-Skłodowskiej w Kielcach	<i>Gron. Prof. Gim. Curie-Skłodowskiej</i>	Prywatne Liceum i Gimnazjum im. M. Curie-Skłodowskiej w Kielcach mieściło się przy ul. Śniadeckich 30
Grono profesorskie Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Kielcach	<i>Gron. Prof. Gim. Kr. Jadwigi</i>	Liceum i Gimnazjum im. Królowej Jadwigi mieściło się przy ul. Słowackiego 5
Grono profesorskie Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Kielcach	<i>Grono Prof. Gim św. St. Kostki</i>	Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki mieściło się w Kielcach przy ul. Źródłowej 19
Grono profesorskie Gimnazjum Krawieckiego	<i>Grono Prof. gim Krawieckiego</i>	Gimnazjum Krawieckie Polskiej Macierzy Szkolnej mieściło się w Kielcach przy ul. Szerokiej 6
Grono profesorskie Gimnazjum Kupieckiego	<i>Grono Prof. gim. Kupieckiego</i>	Gimnazjum Kupieckie Stowarzyszenia Kupców Polskich mieściło się w Kielcach przy ul. Kopernika 8
Grono profesorskie Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego	<i>Grono Prof. gimn. St. Żeromskiego</i>	Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego mieściło się przy ul. ks. Biskupa Bandurskiego 5 (dziś św. Jana Pawła II)
Grono profesorskie Pedagogium	<i>Grono Profesor Pedagogium</i>	Państwowe Pedagogium mieściło się w Kielcach przy ul. Leśnej 16
S. Janczurowie	<i>S. Janczurowie</i>	Stanisław Janczur – komornik Sądu Grodzkiego w Kielcach
A. Janecka	<i>A. Janecka</i>	b.d.
Ignacy Janiec	<i>I. Janiec</i>	abiturient z roku szk. 1918/1919, nadleśniczy nadleśnictwa Jędrzejów
M. Janikowscy	<i>M. Janikowscy</i>	rodzice Wacława Janikowskiego, ucznia gimnazjum im. J. Śniadeckiego, harcerza I KDH
Stanisław i Augustyna z Molendysów Janiowie	<i>S. Janiowie</i>	rodzice Jerzego Jani, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego od 1937 r., harcerza I KDH, żołnierza AK, poległego w 1944 r.

Jan Janowski	<i>Jan Janowski</i>	abiturient z roku szk. 1919/1920, lekarz miejski, naczelnik Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego, członek komitetu organizacyjnego Marszu Szlakiem Kadrówki
M. Jaskólscy	<i>M. Jaskólscy</i>	dr Marian Jaskólski – kierownik oddziału Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, prezes Zarządu Wojewódzkiego Związku Inwalidów Wojennych RP, współzałożyciel Stowarzyszenia „Dom Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kielcach”
J. Jaworscy	<i>J. Jaworscy</i>	dr Jan Jaworski – lekarz, prezes Związku Młodzieży Wiejskiej Województwa Kieleckiego „Wici”
K. Jędrusiewiczowie	<i>K. Jędrusiewiczowie</i>	b.d.
L. Jopowiczowie	<i>L. Jopowiczowie</i>	b.d.
S. Junczysowie	<i>S. Junczysowie</i>	Stefan Junczys – inżynier, pracownik Huty „Ludwików”
K. Jungniczowie	<i>K. Jungniczowie</i>	Karol Jungnicz, skarbnik kieleckiego oddziału PTK
Jan Jurasz	<i>Dyr. Jurasz</i>	dyrektor Szkoły Handlowej Stowarzyszenia Kupców Polskich w Kielcach
Wacław Kaca	<i>Wacław Kaca</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913
Stanisław Kaczyński	<i>Stanisław Kaczyński</i>	nauczyciel j. polskiego i historii w Szkole Handlowej w Będzinie
W. Kalewiczowie	<i>W. Kalewiczowie</i>	b.d.
Stefan Kamiński	<i>S. Kamiński</i>	abiturient z roku szk. 1921/1922
Wacław Karwacki	<i>Wacław Karwacki</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913, działacz gospodarczy, wiceminister rolnictwa i reform rolnych w latach 30. XX w., poseł na Sejm 1930-1935
R. Kasiccy	<i>R. Kasiccy</i>	Romuald Kasicki – architekt, pracownik Wydziału Komunikacyjno-Budowlanego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w latach 30. był odpowiedzialny za budowę gmachów publicznych; prowadził także prywatną praktykę architektoniczną
Antoni Kędzierski	<i>Antoni Kędzierski</i>	starszy woźny w latach 1919-1939
Ludwik Kielbass	<i>L. Kielbass</i>	abiturient z roku szk. 1911/1912, wykwalifikowany ogrodnik i hodowca roślin, właściciel majątku w Sudole, kolekcjoner, darczyńca Muzeum PTK w Kielcach

Zygmunt Kielbass	<i>Z. Kielbass</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910, członek szkolnego Koła Przyrodniczego, współpracownik i darczyńca Muzeum PTK w Kielcach
Jan Kinastowski	<i>Jan Kinastowski b. wychowanek</i>	uczeń Szkoły Handlowej, harcerz 1 Kieleckiej Drużyny Harcerskiej im. Dionizego Czachowskiego
Jan Kłodawski	<i>Jan Kłodawski</i>	działacz niepodległościowy, członek POW, uczestnik wojny 1920 roku, regionalista, twórca i przewodniczący sekcji fotograficznej przy PTK, współtwórca schronisk PTTK na Świętym Krzyżu, Świętej Katarzynie i w Chęcinach
Józef Kłodawski	<i>J. Kłodawski</i>	abiturient z roku szk. 1915/1916, drużynowy V KDH, Peowiak, regionalista, członek PTK i PTTK, prezes Okręgowej Komisji Opieki nad Zabytkami i Koła Miłośników Kielc
Stanisława Kłyszewska	<i>St. Kłyszewska b. prof. G. Śn.</i>	nauczycielka j. francuskiego w latach 1909-1931
K. Kochowiczowie	<i>K. Kochowiczowie</i>	Kazimierz Kochowicz – mierniczy przysięgły w Okręgowym Urzędzie Ziemskim w Kielcach
Władysław i Maryanna z d. Banasińska Kokosińscy	<i>W. Kokosińscy</i>	Władysław Kokosiński – legionista, plutonowy 2 PAL Leg.
S. Korzeniowscy	<i>S. Korzeniowscy</i>	Stanisław Korzeniowski – ojciec Czesława, ucznia gimnazjum im. J. Śniadeckiego, harcerza, członka AK, zamordowanego w Auschwitz w 1943 r.
Z. Kosiccy	<i>Z. Kosiccy</i>	b.d.
Konrad Kosieradzki	<i>Konrad Kosieradzki</i>	abiturient z roku szk. 1923/1924, lekarz, organizator i prezes obwodu Związku Lekarzy w Kielcach, donator biblioteki lekarskiej, dyrektor szpitala w Miechowie
Władysław Kosieradzki	<i>Władysław Kosieradzki</i>	abiturient z roku szk. 1922/1923, docent prawa, ekonomista jeden z twórców COP, zginął w powstaniu warszawskim
Paweł Kosierowski	<i>Paweł Kosierowski</i>	b.d.
Władysław Kossarek	<i>W. Kossarek prof. gim Śniad</i>	opiekun szkolnego koła Ligi Morskiej i Kolonialnej, uczestnik tajnego nauczania, rozstrzelany przez Niemców w 1943 r.
Władysław Kosterski-Spalski	<i>Władys Kosterski b. wych</i>	działacz niepodległościowy, radny miejski, regionalista, po strajku szkolnym (1905) musiał opuścić Kielce i maturę zdawał w Warszawie

Tomasz Kostuch	<i>T. Kostuch b. prof. S.H.</i>	nauczyciel j. polskiego w latach 1906-1914, inspektor szkolny okręgu kieleckiego z ramienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, działacz oświatowy i społeczny
Lucjan i Janina z Kossakowskich Kotowscy	<i>L. Kotowscy</i>	Lucjan Kotowski – właściciel sklepu kolonialnego i składu win przy ul. Sienkiewicza, prezes Stowarzyszenia Kupców Polskich w Kielcach, zasłużony społecznik, syn Witold był abiturientem z roku szk. 1937/1938
L. Kotowska	<i>L. Kotowska</i>	b.d.
Jerzy Kowalczewski	<i>Jerzy Kowalczewski</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910
Władysław Kowalczewski	<i>Władysław Kowalczewski</i>	abiturient z roku szk. 1921/1922
L. i St. Kowalscy	<i>L. i St. Kowalscy</i>	b.d.
Stanisław Koziell	<i>Stanisław Koziell</i>	kapitan 2 Pułku Artylerii Lekkiej Leg. w Kielcach, członek komitetu organizacyjnego Marszu Szlakiem Kadrówki
P. Kozubkowie	<i>P. Kozubkowie</i>	płk Paweł Kozubek – walczył w wojnie polsko-bolszewickiej, odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari i Złotym Krzyżem Zasługi za pracę społeczną, po przejściu w stan spoczynku zamieszkał w Kielcach
L. Krogulcowie	<i>L. Krogulcowie</i>	b.d.
Jerzy Król	<i>Jerzy Król</i>	abiturient z roku szk. 1923/1924, mgr inż. arch., ppor. rez. art., uczestnik wojny obronnej 1939 r., oficer Armii Krajowej, projektant wielu obiektów użyteczności publicznej w Kielcach oraz współautor planu zagospodarowania Kielc
J. Kryniccy	<i>J. Kryniccy</i>	b.d.
P. Kryśkowie	<i>P. Kryśkowie</i>	b.d.
Maria Krzymuska	<i>Dyr. M. Krzymuska</i>	kierowała czteroklasowym gimnazjum krawieckim z roczną szkołą przysposobienia w gospodarstwie rolnym, będącym własnością Polskiej Macierzy Szkolnej, mieszczącym się w Kielcach przy ul. Szerokiej 6
J. Książek	<i>J. Książek</i>	b.d.
J. Kubalowie	<i>J. Kubalowie</i>	b.d.
J. Kubisiowie	<i>J. Kubisiowie</i>	b.d.

M. Kubscy	<i>M. Kubscy</i>	Marian Kubski – naczelnik Wydziału I Okręgowej Izby Kontroli w Kielcach, wieloletni prezes Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, syn Henryk Tadeusz abiturient z roku szk. 1934/1935, ppor. saper WP, inż. budownictwa lądowego
Franciszek i Bronisława z domu Książek Kudelscy	<i>F. Kudelscy</i>	rodzice Stanisława Franciszka Kudelskiego, abiturienta z roku szk. 1937/1938, właściciele sklepu przy ul. Piotrkowskiej 43
S. Kudlińscy	<i>S. Kudlińscy</i>	Stanisław Kudliński – sekretarz wydziału cywilnego Sądu Grodzkiego w Kielcach, członek Ochotniczej Straży Ogniowej (sekretarz zarządu w 1935 r.)
J. Kuklińscy	<i>J. Kuklińscy</i>	Józef Kukliński – prowadził zakład brukarski przy ul. Bodzentyńskiej
Z. Kuleszyńscy	<i>Z. Kuleszyńscy</i>	b.d.
Konstanty Kułagowski	<i>K. Kułagowski</i>	uczeń Szkoły Handlowej, skaut i członek organizacji „Zarzewie”, zawodowy oficer, podpułkownik WP, walczył w kampanii wrześniowej i powstaniu warszawskim, działał w konspiracji (komendant Obwodu Śródmieście Armii Krajowej), członek Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Broni i Barwy
Jan Lachnik	<i>J. Lachnik prof. gim Śniad</i>	nauczyciel gimnastyki w latach 1936-1939
Remigiusz Laskowski	<i>Sędzia Remigiusz Laskowski</i>	abiturient z roku szk. 1917/1918, harcerz, Peowiak, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach
Sędzia Lech	<i>Sędzia Lech</i>	b.d.
Stanisław Linowski	<i>Stanisław Linowski</i>	uczeń Szkoły Handlowej, ziemianin, właściciel majątku Zięblice w pow. kazimierskim, autor wspomnień <i>Silva rerum...</i>
Wincenty Łabuz	<i>W. Łabuz prof. Gim Śniad</i>	nauczyciel matematyki w latach 1936-1939, uczestnik tajnego nauczania 1939-1941, aresztowany przez Gestapo, zginął w Auschwitz
Zygmunt Łakomski	<i>Zygmunt Łakomski</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910
B. Łapot	<i>B. Łapot</i>	b.d.
Jerzy Łęczycki	<i>Dyr. J. Łęczycki Prez. T.P.Mł.</i>	b. dyrektor Banku Polskiego w Kielcach, prezes Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akademickiej w Kielcach
J. Łęscy	<i>J. Łęscy</i>	Jan Łęski – właściciel drukarni i Składu Materiałów Piśmiennych na ul. Sienkiewicza 11a, drukował m.in. „Gazetę Kielecką”, „Radostową”, „Liścienie”, uczniem gimn. im. J. Śniadeckiego i harcerzem 1 KDH był syn Jan

Leopold Łopuszański	<i>Mjr L. Łopuszański kom P.W. Obw</i>	komendant obwodu Przysposobienia Wojskowego Kielce przy 4 Pułku Piechoty Leg., prezes klubu sportowego „Strzelec” i podokręgu lekkoatletycznego Kielce, członek Stowarzyszenia „Dom Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kielcach”
Edward Antoni Łuszczkiewicz	<i>E. Łuszczkiewicz</i>	uczeń Szkoły Handlowej w Kielcach, ostatni właściciel majątku w Zagaju
Michał Łuszczkiewicz	<i>M. Łuszczkiewicz</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913, żołnierz 8 Pułku Piechoty Leg., właściciel majątku w Zagaju, brat Edwarda
Z. Maciejczakowie	<i>Z. Maciejczakowie</i>	Zdzisław Maciejczak – piekarz, członek Komitetu Obchodu Marszu Szlakiem Kadrówki, w czasie okupacji członek Rady Głównej Opiekuńczej w Kielcach
Czesław Madej	<i>Czesław Madej</i>	abiturient z roku szk. 1908/1909
Eugeniusz Majewicz	<i>E. Majewicz</i>	abiturient z roku szk. 1910/1911, absolwent politechniki w Grazu, geodeta
S. Majewski	<i>S. Majewski</i>	b.d.
A. Malinowie	<i>A. Malinowie</i>	Alfons Malina – zarządzał łaźnią miejską przy ul. Staszica, jego syn Jerzy Malina był uczniem gimn. im. J. Śniadeckiego i harcerzem 1 KDH.
Helena Malinowska -Czarnecka	<i>Dr H. Malinowska prof. Gim. Śniad.</i>	nauczycielka chemii w latach 1937-1939, uczestniczka tajnego nauczania 1940-1945
Jadwiga Matkowska	<i>Dr J. Matkowska</i>	stomatolog szkolny w latach 1919-1939, działaczka niepodległościowa
Edward Meissner	<i>Edward Meissner</i>	abiturient z roku szk. 1922/1923, harcerz, działacz niepodległościowy, prezes kieleckiego oddziału PCK
W. Michalczykowie	<i>W. Michalczykowie</i>	b.d.
Czesław Jan Michniak	<i>Cz. Michniak Prof. Gim Śniad.</i>	nauczyciel fizyki i chemii w latach 1921-1939, uczestnik tajnego nauczania
J. Młodeccy	<i>J. Młodeccy</i>	b.d.
Tadeusz Możdżyński	<i>Dr T. Możdżyński lek. sz.</i>	lekarz szkolny w latach 1933-1939
Jan Muszyński	<i>Jan Muszyński</i>	b.d.
Eugeniusz Nawroczyński	<i>Mec Eug. Nawroczyński b. prof. S.H.</i>	nauczyciel prawoznawstwa w latach 1908-1918, prawnik, działacz oświatowy, współorganizator Polskiej Macierzy Szkolnej, w czasie II wojny światowej związany z Armią Krajową, rozstrzelany przez Niemców w 1942 r.
J. Neimitzowie	<i>J. Neimitzowie</i>	b.d.

Stanisław i Leokadia z Grethów Niziurscy	<i>S. Niziurscy</i>	rodzice Edmunda Niziurskiego, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego (naukę prze-rwała wojna), znanego pisarza, twórcy książek dla dzieci i młodzieży
Zygmunt Nogowski	<i>Inż. Zygmunt Nogowski b. wych SH</i>	abiturient z roku szk.1908/1909
Piotr Nytko	<i>P. Nytko prof. gim. Śniad</i>	nauczyciel historii w latach 1931-1939
J. Odonowie	<i>J. Odonowie</i>	b.d.
Dr. A. Olesiowa	<i>Dr. A. Olesiowa</i>	Helena (z d. Zapałowicz) Olesiowa – żona dr Andrzeja Olesia, artysty malarza, konserwatora zabytków województwa kieleckiego
Adam Opalski	<i>Adam Opalski</i>	abiturient z roku sz. 1915/1916, wybitny neurolog, wykładowca tajnego nauczania
K. Orzechowski	<i>K. Orzechowski</i>	b.d.
T. Osińscy	<i>T. Osińscy</i>	b.d.
Jan Ostachowski	<i>Kpt. J. Ostachowski Kom. P.W.m.</i>	Komendant Przysposobienia Wojskowego Kielce-Miasto
J. Ostachowscy	<i>J. Ostachowscy</i>	patrz wyżej
A. Oswaldowie	<i>A. Oswaldowie</i>	b.d.
J. Palatowie	<i>J. Palatowie</i>	b.d.
L. Paprzyccy	<i>L. Paprzyccy</i>	Lucjan Paprzycki – nadkom. Policji Państwowej, z-ca dowódcy Komendy Powiatowej Policji w Kielcach
Stanisław Michał Paszkowski	<i>St. Paszkowski</i>	abiturient roku szk. 1912/1913
E. Paulowie	<i>E. Paulowie</i>	b.d.
M. Pawlikowie	<i>M. Pawlikowie</i>	b.d.
Józef Pawłowski	<i>Ks. dr J. Pawłowski rek. Sem. D.</i>	dr teologii, wykładowca i rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach, za działalność w czasie okupacji więziony w obozach koncentracyjnych w Auschwitz i Dachau, gdzie został zamordowany w 1942 r., błogosławiony Kościoła katolickiego
A. Piekarscy	<i>A. Piekarscy</i>	Władysława Piekarska – uczyła w gimn. im. J. Śniadeckiego języka francuskiego i angielskiego (w latach 1919-1931)
H. Pietuchowa	<i>H. Pietuchowa</i>	b.d.
Aleksander Pignan	<i>Inż. A.U. Pignan</i>	absolwent Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej i Politechniki Kijowskiej, członek SARP o. Kielce, projektant tablicy fundacyjnej sztandaru
F. Pikorowie	<i>F. Pikorowie</i>	Franciszek Pikor – adwokat kielecki

Jerzy Pilecki	<i>Jerzy Pilecki</i>	abiturient z roku szk. 1923/1924
Wacław Cyprian Płodowski	<i>W. Płodowski dyr. I gim. Częstoch.</i>	dyrektor I Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Częstochowie
M. Podczaska	<i>M. Podczaska</i>	b.d.
Juliusz Podlódowski	<i>Juliusz Podlódowski</i>	b.d.
Mieczysław Pogorzelski	<i>M. Pogorzelski prof. gim. Śniad</i>	nauczyciel j. niemieckiego w latach 1932-1939, uczestnik tajnego nauczania
Feliks Pukutyński	<i>F. Pokutyński</i>	abiturient z roku szk. 1923/1924, lekarz, chirurg, społecznik, zaangażowany w konspirację w czasie okupacji
J. Polutowie	<i>J. Polutowie</i>	b.d.
A. Pomorscy	<i>A. Pomorscy</i>	b.d.
Konrad Poniewierski	<i>Konrad Poniewierski</i>	działacz kieleckiego oddziału PTTK, jeden z pierwszych przewodników turystycznych po Górach Świętokrzyskich
S. Pytko	<i>S. Pytko</i>	b.d.
Antoni Raczyński	<i>Antoni Raczyński</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910
Stefan Raczyński	<i>Stefan Raczyński</i>	abiturient z roku szk. 1908/1909
Jerzy i Aniela Riedlowie	<i>J. Riedlowie</i>	rodzice Jerzego Ryszarda Riedla, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH, żołnierza AK, poległego w 1944 r.
Ludwik Rommel	<i>Inż. L. Rommel b. wych Sz. H.</i>	abiturient z roku szk. 1923/1924, mgr inż. chemii Politechniki w Gdańsku
Stanisław Romszajd	<i>Stanisław Romszajd</i>	doktor medycyny, członek komitetu Organizacyjnego Marszu Szlakiem Kadrówki
M. Ropotynowie	<i>M. Ropotynowie</i>	b.d.
Józef Rosiński	<i>Józef Rosiński prof. G. Śn</i>	nauczyciel śpiewu i muzyki w latach 1923-1939
Edward Różycki	<i>E. Różycki</i>	uczeń Szkoły Handlowej, Peowiak, ochotnik z roku 1920, odznaczony Orderem VM i KW, absolwent Akademii Rolniczej w Bydgoszczy, właściciel majątku Opatkowice, w czasie II wojny światowej w Armii Andersa, zmarł na emigracji
J. Rubikowie	<i>J. Rubikowie</i>	Jan Rubik – nauczyciel, członek komitetu organizacyjnego Marszu Szlakiem Kadrówki
Eugeniusz Ryll	<i>Eug. Ryll b. wychow</i>	uczeń Szkoły Handlowej, skaut
Jan Samsonowicz	<i>Jan Samsonowicz prof. Uniw</i>	abiturient z roku szk. 1908/1909, geolog, absolwent Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu w Petersburgu, prof. Katedry Geologii Uniwersytetu Warszawskiego
Bronisława Sichelówna	<i>B. Sichelówna prof. gim. Śniad.</i>	nauczycielka j. francuskiego w latach 1935/1938

A. Sieczkowie	<i>A. Sieczkowie</i>	b.d.
Stanisław Tadeusz Sieklucki	<i>Tadeusz Sieklucki</i>	właściciel cegielni na Wielkopolu
S. Sierpińscy	<i>S. Sierpińscy</i>	rodzice Jerzego Sierpińskiego, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH
Karol Sikorski	<i>Ksiądz Kan K. Sikorski prefekt</i>	katecheta w latach 1932-1938
J. Siwkowie	<i>J. Siwkowie</i>	Józef Siwek – uczeń Handlówki, skaut, w 1918 r. jako ochotnik walczył w I Batalionie Harcerskim przy 56 Pułku Piechoty, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, w konspiracji w czasie II wojny światowej, więzień obozów koncentracyjnych w Auschwitz i Buchenwaldzie; zmarł na emigracji
M. Skadłubowiczowie	<i>M. Skadłubowiczowie</i>	rodzice Witolda Skadłubowicza, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH
K. Skiertowie	<i>K. Skiertowie</i>	b.d.
F. Skorupscy	<i>F. Skorupscy</i>	b.d.
Joanna Skuchowa	<i>Dyr. Skuchowa</i>	założycielka (wraz z mężem Antonim) w 1936 r. prywatnego gimnazjum im. Marii Curie-Skłodowskiej w Kielcach
Stefan Sobański	<i>Stefan Sobański pr. G. Sn.</i>	nauczyciel w gimn. im. J. Śniadeckiego i gimn. im. S. Żeromskiego, uczestnik tajnego nauczania
Stefan Sobolewski	<i>Stefan Sobolewski</i>	abiturient z roku szk. 1918/1919
Julian i Władysława z d. Drzewowska Soczkowie	<i>J. Soczkowie</i>	Julian Soczek – właściciel sklepu i zakładu optycznego w Kielcach, synowie Wacław i Karol byli absolwentami gimn. im. J. Śniadeckiego
Z. Spiechowiczowie	<i>Z. Spiechowiczowie</i>	Zygmunt Spiechowicz – właściciel sklepu galanteryjnego przy ul. Hipotecznej, ojciec Witolda Spiechowicza, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH
L. Spirynowie	<i>L. Spirynowie</i>	Leon Spiryn – pracownik Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, wynalazca, zginął w Auschwitz
F. Starościkowie	<i>F. Starościkowie</i>	rodzice Kazimierza Starościka, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH
Aleksander Stefański	<i>Aleksander Stefański</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913
Jan Stefański	<i>J. Stefański</i>	abiturient z roku szk. 1908/1919
Zygmunt Stefański	<i>Zygmunt Stefański</i>	abiturient z roku szk. 1920/1921
P. Stolarczykowie	<i>P. Stolarczykowie</i>	b.d.

E. Sukiertowie	<i>E. Sukiertowie</i>	b.d.
Jan Suliga	<i>J. Suliga</i>	abiturient z roku szk. 1915/1916 (ekstern)
J. Suligowie	<i>J. Suligowie</i>	patrz wyżej
Jerzy Sulimierski	<i>J. Sulimierski</i>	abiturient z roku szk. 1911/1912
Stefan Sulimierski	<i>S. Sulimierski</i>	abiturient z roku szk. 1917/1918
F. Sutowscy	<i>F. Sutowscy</i>	b.d.
Stanisław Szartowski	<i>S. Szartowski</i>	inżynier, dyrektor Zakładów Mechanicznych i Odlewni „Białogon”
W. Szewczykowie	<i>W. Szewczykowie</i>	b.d.
J. Szmitowie	<i>J. Szmitowie</i>	rodzice Jerzego Szmita, abiturienta z roku szk. 1937/1938, biuralisty
K. Szpryngerowie	<i>K. Szpryngerowie</i>	b.d.
Władysław Szydłowski	<i>Władysław Szydłowski</i>	abiturient z roku szk. 1922/1923, mgr praw, sędzia, wiceprokurator Sądu Okręgowego w Kielcach, wiceprokurator Prokuratury Generalnej Sądu Najwyższego w Warszawie
J. Szymczykowie	<i>J. Szymczykowie</i>	b.d.
Tadeusz Śmiałek	<i>T. Śmiałek prof. Gimn. Śniad.</i>	nauczyciel gimnastyki (1936-1938)
Paweł Tochowicz	<i>Wizyt Ks. dr P. Tochowicz</i>	wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach
Jerzy Tomaszewski	<i>Jerzy Tomaszewski b. wychow</i>	b.d.
Tadeusz Tomaszewski	<i>Tadeusz Tomaszewski</i>	abiturient z roku szk. 1917/1918, skaut
Wiktor Tomczyk	<i>W. Tomczyk prof. gim. Śniad.</i>	nauczyciel przyrody w latach 1934-1939
Stefan Trzetrzeviński	<i>Stefan Trzetrzeviński</i>	w okresie I wojny światowej uczęszczał do Męskiej Szkoły Handlowej, w 1915 r. należał do konspiracyjnej szkolnej drużyny harcerskiej im. Czachowskiego
L. Turkowski	<i>L. Turkowski</i>	b.d.
A. Tuszkowie	<i>A. Tuszkowie</i>	rodzice Zbigniewa Tuszkow vel Targowskiego, abiturienta z roku szk. 1937/1938, biuralisty
J.L. Węgrzynowiczowie	<i>J.L. Węgrzynowiczowie</i>	rodzice Jacka Węgrzynowicza, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, działacza ZHP i PTTK
Margrabstwo Zygmunt Konstanty i Maria z d. Tyszkiewicz Wielopolscy	<i>Margrafstwo Wielopolscy</i>	Zygmunt był XVI, ostatnim ordynatem pińczowskim
Z. Wielowiejski	<i>Z. Wielowiejski</i>	b.d.

Mieczysław Wilczyński	<i>Mieczysł. Wilczyński</i>	abiturient z roku szk. 1921/1922, asesor w Wydziale Pracy i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach
Maria Wilkowska	<i>M. Wilkowska Sekretarka</i>	sekretarka w latach 1932-1939
P. Winkowie	<i>P. Winkowie</i>	b.d.
Feliks Wodzianowski	<i>F. Wodzianowski B. prof. Sz. H.</i>	nauczyciel buchalterii i arytmetyki handlowej w latach 1908-1918
Jan Wojciechowski	<i>Jan Wojciechowski</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910
Włodzimierz Szczepan Wojciechowski	<i>Wł. Wojciechowski</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910, mgr inż. mechanik, absolwent politechniki we Lwowie, wicedyr. kopalni ropy naftowej „Dąbrowa” w Bitkowie
Zbigniew Wojewódzki	<i>Z. Wojewódzki</i>	abiturient z roku szk. 1922/1923
Michał Wojtaszek	<i>Michał Wojtaszek</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913
Stefan i Julia Woźniakowie	<i>S. Woźniakowie</i>	rodzice Jerzego Woźniaka, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH, żołnierza AK, zamordowanego w Auschwitz
Ludwik Wójcik	<i>Ludwik Wójcik sędzia</i>	sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach, w czasie II wojny światowej więzień obozu koncentracyjnego w Gross-Rosen, miał numer obozowy 65353, zginął w obozie 19 stycznia 1945 r.
Tadeusz Marian Wójcik	<i>Tadeusz Marian Wójcik</i>	abiturient z roku szk. 1917/1918
Witold Marian Wyszyński	<i>W. Wyszyński</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913, biuralista
Karol Zaborowski	<i>Karol Zaborowski</i>	b.d.
M. Zającowie	<i>M. Zającowie</i>	rodzice Jerzego Zająca, ucznia gimn. im. J. Śniadeckiego, harcerza 1 KDH, żołnierza AK, poległego w 1944 r.
J. Zakrzewscy	<i>J. Zakrzewscy</i>	Jan Zakrzewski – abiturient z roku szk. 1929/1930
Eugeniusz Zamojski	<i>E. Zamojski</i>	legionista, lekarz 1 i 5 PP Leg., radny miejski, sekretarz Wojewódzkiej Rady Obywatelskiej w Kielcach
Bolesław Zamościk	<i>Bolesław Zamościk</i>	abiturient z roku szk. 1909/1910
Henryk Zaporski	<i>Henryk Zaporski</i>	właściciel apteki w Miechowie, działacz PTK działacz, Towarzystwa Oświaty Narodowej
Emil Felicjan Zaremba	<i>E. Zaremba prof. Gim</i>	abiturient z roku szk. 1926/1927, mgr filologii polskiej, pedagog
Tadeusz Zaród	<i>Tadeusz Zaród sędzia</i>	abiturient z roku szk. 1923-1924, sędzia
Włodzimierz Zarycki	<i>Kpt. W. Zarycki</i>	kapitan 2 PAL Leg. w Kielcach

Zarząd Rodzicielski Gimnazjum im. M. Curie-Skłodowskiej w Kielcach	<i>Zarząd Rodz. Gim. Curie-Skłodowskiej</i>	Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. M. Curie-Skłodowskiej w Kielcach mieściło się przy ul. Śniadeckich 30
Zarząd Rodzicielski Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego w Kielcach	<i>Zarząd Rodz. Gim. Stef. Żeromskiego</i>	Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego mieściło się przy ul. ks. Biskupa Bandurskiego 5 (dziś św. Jana Pawła II)
Zarząd Rodzicielski Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki	<i>Zarząd Rodz. Gim. im. św. St. Kostki</i>	Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki mieściło się w Kielcach przy ul. Źródłowej 19
Zarząd Rodzicielski Gimnazjum Krawieckiego Polskiej Macierzy Szkolnej w Kielcach	<i>Zarząd rodzicielski gimnazjum Krawieckiego</i>	Prywatne Żeńskie Gimnazjum Krawieckie Polskiej Macierzy Szkolnej mieściło się w Kielcach przy ul. Szerokiej 6
J. Zawadzcy	<i>J. Zawadzcy</i>	Jan Zawadzki – działacz harcerski, organizator konspiracyjnego harcerstwa
Włodzimierz Zdzitowiecki	<i>Włodzimierz Zdzitowiecki</i>	abiturient z roku szk. 1912/1913
Zrzeszenie Rodzicielskie gimnazjum Bł. Kingi	<i>Zrzeszenie Rodzicielskie gimnazjum Bł. Kingi</i>	Gimnazjum Żeńskie im. Bł. Kingi mieściło się w Kielcach przy ul. Leśnej 16
Zrzeszenie Rodzicielskie gimnazjum Królowej Jadwigi	<i>Zrzeszenie Rodzicielskie gimnazjum Królowej Jadwigi</i>	Gimnazjum im. Królowej Jadwigi mieściło się w Kielcach przy ul. Słowackiego 5
Zrzeszenie Rodzicielskie gimnazjum Kupieckiego	<i>Zrzeszenie Rodzicielskie gimnazjum Kupieckiego</i>	Gimnazjum Kupieckie Stowarzyszenia Kupców Polskich mieściło się w Kielcach przy ul. Kopernika 8
Zrzeszenie Rodzicielskie Pedagogium	<i>Zrzeszenie Rodzicielskie Pedagogium</i>	Państwowe Pedagogium mieściło się w Kielcach przy ul. Leśnej 16
Kazimierz Zybert	<i>K. Zybert prof. Gim Śniad</i>	nauczyciel geologii, krystalografii i fizyki w latach 1922-1924 i 1935-1939, uczestnik tajnego nauczania 1939-1945
Grzegorz i Aniela z Adamskich Zygdlewiczowie	<i>G. Zygdlewiczowie</i>	Grzegorz Zygdlewicz – kolejarz, zawiadowca stacji w Kielcach
Jan Żakiewicz	<i>Jan Żakiewicz</i>	abiturient z roku szk. 1924, harcerz 1 KDH, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, ekonomista, brat Stanisława
Stanisław Żakiewicz	<i>Stanisław Żakiewicz</i>	abiturient z roku szk. 1921, harcerz 1 KDH, działacz harcerski, nauczyciel w szkołach rolniczych, brat Jana
Zofia Żylińska	<i>Z. Żylińska prof. Gim. Śniad.</i>	nauczycielka geografii w latach 1931-1939, uczestniczka tajnego nauczania 1940-1945

Bibliografia:

Dla siebie i dla szkoły: Pamiętnik wydany staraniem pierwszych abiturientów Szkoły Handlowej Miejskiej w Kielcach, Kielce 1909.

„Gazeta Kielecka” 1938, nr 10, 12.

Katyń. Księga Cmentarna Polskiego Cmentarza Wojskowego, red. Janina Śnitko-Rzeszut, Warszawa 2000.

Kielce przez stulecia, red. M. Maciągowski, Kielce 2014.

Księga adresowa na rok 1929.

Massalski A., Meducki S., *Kielce w latach okupacji hitlerowskiej 1939-1945*, Wrocław 2007.

Matwin W., „Jedynka”. *I Kielecka Drużyna Harcerska im. Dionizego Czachowskiego 1912-1982*, Kielce 1986.

Młynarczyk J., *Śniadecczycy*, Kielce 1993.

Przewodnik gospodarczy województw kieleckiego, krakowskiego i śląskiego, Sosnowiec 1938.

Sabatowie T. i Z., *Cmentarz Stary w Kielcach*, Kielce 1995.

Spis nauczycieli szkół wyższych, średnich, zawodowych, seminariów nauczycielskich oraz wykaz zakładów naukowych i władz szkolnych, red. Z. Zagórowski, Warszawa – Lwów 1924.

Świętokrzyski słownik biograficzny, t. 2: 1795-1918, red. J. Szczepański, Kielce 2009. *Kalendarium historii Kielc do 1945 r.*, opr. B. Tambor, Kielce 2012.

Internetowe strony genealogiczne: www.geni.com, www.myheritage.pl, www.genealodzy.pl, www.szukajwarchiwach.gov.pl/.

Marcin Kolasa (Museum of the History of Kielce)

Commemorative foundation plaque for the banner of the Jan Śniadecki high school in Kielce

In 2011, the Kielce History Museum received as a gift an unusual wooden plaque with embedded commemorative nails. It was quickly established that it was a pre-war foundation plaque for the banner of the Jana Śniadecki high school in Kielce (former Trade School). The plaque was created to commemorate the award of the banner to the school, and, as was customary, the names of former pupils, professors, people and institutions related to the school and those who contributed to the founding of the banner were placed on its commemorative nails. The banner was consecrated on February 6, 1938 by Bishop Franciszek Sonik. In its shape, ornaments and inscriptions, the plaque contains many historical and patriotic symbols. It has the shape of an octagon made of an isosceles cross with beams of rays between the arms (the so-called knight's cross, a symbol of bravery in battle, used in decorations and distinctions, e.g. in the order of *Virtuti Militari*), with the outline of the borders of the Second Polish Republic marked in the center and names of cities as well as historical dates: Kielce 1863 1914, Kraków 1794 1914, Lviv 1848, Poznań 1848, Warsaw 1830 1918, Vilnius 1919-20, Żułów 1867 (place and date of birth of Józef Piłsudski), Gdynia 1920.

According to the inscription on the brass plate nailed on the right-hand side edge, the plate designed by architect Aleksander Pignatelli was made by Józef Bednarski. 272 commemorative nails are engraved in the plaque. In addition to the description of the celebration of 1938, the article contains a table with a list of people and institutions placed on the commemorative nails of the foundation plaque.

Keywords: Kielce, Second Polish Republic, high school